

Adliye harc tarifesi kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1157)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3333

3 - XII- 1934

B. M. M. Yüksek Reisiğine

Adliye Harc tarifesi kanununda değişikler yapılmasına dair Adliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 2-XII-1934 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte yüksek huzurlarına sunulmuştur.

Başvekil
İsmet İnönü

Yüksek Başvekâlete

16 haziran 934 tarih ve 2303 sayılı Adliye harc tarifesi kanununun ceza davalarında alınacak harçlara dair olan 51 nci maddesinin 2 nci fıkrasında 50 nci maddeye atf yapılmak lâzımgelirken 54 rakkamı yazıldığı,

53 ncü madde de (hükmü veren mahkemece) denilmek lâzımgeldiği halde (Asliye mahkemesinde) yazıldığı,

80 nci maddenin 2 nci fıkrasında birinci fıkraya atf yapılarak (yüzde bir) denilmek lâzımgelirken (beşte bir) denildiği,

84 üncü madde de (kilitleme ve mühürleme) denilecek iken (kilitleme veya mühürleme) denildiği görülmüş olmakla bu maddi yanlışlıkların düzeltilmesi,

Ticari şirketlerin mevcudlarının paraya çevrilmesi suretile tasfiyesinden harc alınması Adliye encümeninde kararlaştırılmış olmasına göre 26 ncı maddenin başına (ticari şirketlerin ve) ibaresinin ilâvesi suretile noksan kalmış olan bu cihetin de tamamlanması 4-7-934 tarihli yazı ile Adliye encümenine bildirilmiştir.

Meclisin tatili münasebetile başarılmasına imkân kalmamış olan bu maddi yanlışlıkların düzeltilmesi ve eksiklerin tamamlanması ile beraber:

Kanunun 75 nci maddesinde şikâyet hususlarından başka tetkik mercilerinden verilen kararların harca tâbi tutulmuş olmasından ötürü şikâyet üzerine verilecek cezaî kararlardan harc alınmasına imkân kalmamış olduğundan bu gibi kararlardan harc alınmasına dair bir fıkra, Yine bu maddede tetkik mercileriyle ticaret mahkemelerinden verilecek ilâm suretlerinden ne kadar harc alınacağı gösterilmemiş ve esası yüz kuruş harca tâbi bulunan bir ilâm suretinin hukuk ilâm'arı gibi harca tâbi tutulması da ihtiyaca uygun gösterilmemiş olduğundan tetkik merciinden verilecek karar suretlerinden elli kuruş alınması lâzımgeldiğine dair bir kayid eklenmesini,

14 ve 15 nci maddeler mucibince alınacak celse ve ara kararları harçlarının derhal alınacağına dair bir kayid ve hemen verilmemesi halinde gıyab kararı harçlarında olduğu gibi bir müeyyide konmasını ve icra ve iflâs kanununun 97 nci maddesi mucibince istihkak davası

üzerine mahkemece takibin talikına dair verilen kararlardan da ara kararları gibi harc alınacağı gösterilmesini,

Nafaka davalarına aid ilâmlardan ne esas ve ne nisbet dairesinde harc alınacağı tasrihini,

Nizasız işlerdeki veraset ilâmlarından ne esas dairesinde harc alınacağı ve vasi tayin ve azline dair kararlardan harcın ne suretle ve kimden alınacağı gösterilmesini,

Sulh teşebbüsü talepleri üzerine verilecek kararlardan 50 kuruş harc alınacağına dair bir fıkra ilâvesini,

İadei muhakeme istidasının kabulü üzerine dava evvelce reddedilmiş olupta bilâhare hüküm altına alınmış ise binde yirmi nisbetinde harc alınacağı tasrihini,

Kadastro mahkemelerinde de Adliye harc tarifesi kanununun meri olduğuna dair bir kayid konmasını tatbikatta görülen lüzuma binaen dilerim.

2-12-934

Adliye Vekili

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Karar No. 12

Esas No. 1/1151

13 - XII - 1934

Yüksek Başkanlığa

2503 sayılı Adliye harc tarifesi kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası Encümenimize verilmekle okundu ve gereği görüldü.

Kanunun 16 nci maddesinde yapılan değişiklikler Adliye bakanlığının mucip sebepleri yazılı olan lâyihasında gösterildiği üzere tatbikatta zorluk çıkaran işlerle sulh mahkemeleri ve sair basit kararlarda daha az harc alınması maksadile tertib edilmiş olan lâyihaın encümenince bazı yerleri düzeltilerek kabul edilmiştir.

Lâyiha Bütçe encümenine verilmek üzere Başkanlığa sunulmuştur.

Ad. En. Rs.	M. M.	Kâ.
Çorum	Kocaeli	Trabzon
Münir	Salâh Yargı	Raif
Kocaeli	Konya	Erzincana
Ragıp Akça	S. Höcek	A. Fırat
	Tokat	Balıkesir
S. Azmi	Nâzım Poroy	Vasfi
	Numan	Haydar

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 44

Esas No. 1/1157

15 - XII - 1934

Yüksek Reisliğe

Adliye harc tarifesi kanununda değişiklikler yapılması hakkında Başvekâletin 3-- XII--1934 tarih ve 6/3333 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulmuş olan kanun lâyihası, Adliye encümeninin buna aid mazbatasile birlikte encümenimi-

ze verilmiş olmakla Adliye hukuk işleri müdürü Kemal bulunduğu halde okundu ve konuşuldu:

16 haziran 1934 tarih ve 2503 sayılı adliye harc tarifesi kanununun 16 maddesinde bazı değişiklikler yapılmasına dair olup Adliye encüme-

nince bazı yerleri düzeltilmek suretile onaylanmış olan kanun lâyihasında 100 neü maddenin kadaastro mahkemelerinde de bu kanun hükmüne göre hare alınmasma dair bir fıkra ilâve etmek suretile değıştirilmesi istenilmekte ise de umumî heyete sunulmuş olan kadaastro tahrir kanununda kadaastro mahkemelerince hare alınmıyacağına dair bir hüküm konmuş ve bu hüküm bütün encümenler tarafından kabul edilmiş olduğundan yekdiğerine aykırı iki hükmün kanun halini alması doğru olmıyacağından lâyihadan bu maddenin çıkarılması ve diğér maddelerin aynen kabulü encümenimizce onay bulunmuştur.

Müstacelen müzakere edilmesi dileğile umumî heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe

sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Bayazıt
M. S. Özkan	M. Ünsal	İhsan
Kâ.	Aza	Aza
Balıkesir	Bursa	Çorum
Enver	D. G. Kagraman	Mustafa
Aza	Aza	Aza
Erzurum	Erzurum	Edirne
A. Akyürek	A. Araslı	Faik
Aza	Aza	Aza
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
A. Hilmi	M. Nahit	R. Erten
Aza	Aza	Aza
Manisa	Sivas	Sivas
M. Turgut	Rasim	Remzi Çiner

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2503 sayılı Adliye harc tarifesi kanununda değişiklikler yapılmasına dair kanun lâyihası

Adliye harç tarifesi kanununun 14 ncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Celse harcı ertesi tahkikat ve muhakeme celsesinde her türlü muameleden evvel mahkeme veznesine tevdi olunmak gerektir.

15 nci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Gıyab, keşif, hesap görülmesi, tatbik ve istiktab icrası, icra ve iflâs kanununun 97 nci maddesi mucibince istihkak davası üzerine mahkemece takibin talığı ve 158 nci maddesine göre borcun ifa veya depo edilmesi, ticaret kanununun 638 nci maddesi mucibince ziyaa uğrayan senedler hakkında verilecek kararlarla mezkûr kanunun 1270 nci maddesi hükmünce dispeççi tayini ve muhakeme yapılmaksızın mallarının satılmasına izin verilmesi hakkında verilen kararlardan her biri için elli kuruş harc alınır.

19 ncu maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Ayda 2 500 kuruşa kadar nafaka verilmesine dair ilâmlardan 100 ve 2 500 kuruştan fazla ilâmlardan maktuan 200 kuruş harc alınır.

20 nci maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

Nizasız işlerdeki veraset ilâmlarından maktuan 100 kuruş harç alınır.

Resen veya ihbar üzerine vasi tayin veya azline dair kararlar harca tâbi değildir.

Sulh teşebbüsü üzerine verilecek kararlardan 50 kuruş harc alınır.

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRMESİ

2503 sayılı adliye harc tarifesi kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — Adliye harc tarifesi kanununun 14 ncü maddesi aşağıda yazılı şekillerde değiştirilerek numaraları hizalarında gösterilen maddelerin yerine konmuştur:

MADDE 15 — Gıyab, keşif, hesap görülmesi, tatbik ve istiktab icrası, icra ve iflâs kanununun 97 nci maddesi mucibince istihkak davası üzerine mahkemece takibin talığı ve 158 nci maddesine göre borcun ifa veya depo edilmesi, ticaret kanununun 638 nci maddesi mucibince ziyaa uğrayan senedler hakkında verilecek kararlarla mezkûr kanunun 1270 nci maddesi hükmünce dispeççi tayini ve muhakeme yapılmaksızın izin verilmesi hakkında verilen kararlardan her biri için elli kuruş harc alınır.

MADDE 19 — Miktar veya kıymeti iki bin beş yüz kuruşu geçen davalar için verilen ilâmlardan hüküm altına alınan miktar veya kıymetin binde yirmisi nisbetinde harc alınır.

Ayda bin kuruşa kadar nafaka verilmesine dair olan ilâmlardan harc alınmaz.

Bin kuruştan iki bin beş yüz kuruşa kadar olan nafaka ilâmlarından yüz ve bundan fazlaları için iki yüz kuruş harc alınır.

MADDE 20 — Kıymet takdiri mümkün olmayan davalarda ilâm harcı dört liradır.

Boşanma davasından evvel yapılan sulh teşebbüslerinde tarafların barıştırılmadığına dair verilecek hükümlerden elli kuruş harç alınır.

Nizasız veraset işlerinde verilecek hükümlerden yüz kuruş harc alınır.

Doğrudan doğruya veya haber verilmek suretile vasi tayin veya azline dair verilen kararlardan harç alınmaz. İstek üzerine verilecek hükümler yüz kuruş harca tâbidir.

MADDE 22 — Red hakkında verilen ilâmın bozulmasından sonra dava olunan hüküm altına alınırsa miktar ve kıymet üzerinden 19 ncu maddeye göre harc alınır.

Yukarıki fıkranın dışında kalan işlerde temiz mahkemesince bozulduktan sonra verilen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Adliye ncümeninin birinci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 15 — Adliye encümeninin 15 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 19 — Adliye ecümeninin 19 neu maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 20 — Adliye encümeninin 20 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 22 — Adliye encümeninin 22 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

Hü.

Ad. E.

26 nci maddenin ilk fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Ticari şirketlerin ve mirasın resmî tasfiyesi ve resmen idaresi emri binde yarım harca tâbidir.

45 nci maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Dava evvelce reddedilmiş olupta bilâhare hüküm altına alınmış ise binde yirmi harca alınır.

51 nci maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bir ceza kararname aleyhine yapılan itiraz, dava suçlunun isbatı vücut etmemesi sebebiyle bir karar reddedilmiş bulunursa bütün muhakeme için 50 nci maddede yazılı harcların yarısı alınır.

ilâmlardan maktuan iki yüz eli kuruş harca alınır.

Davadan vaz geçme ve davayı kabul veya sulh halinde ilâm harcının yarısı alınır.

Sulh mahkemelerine aid işlerde 19, 20, 21 ve 22 nci maddelerde yazılı harcların yarısı alınır

MADDE 26 — Ticari şirketlerin ve mirasın resmî tasfiyesi ve resmen idaresi emri binde yarım harca tâbidir.

Mühür konması ve kaldırılması ve defter tutma işlerinde yüz kuruş harca alınır.

Elli lirayı geçmeyen hususlarda harca alınmaz.

MADDE 43 — Temyiz mahkemesinin hukuk ve ticaret daireleriyle Hukuk umumî heyetince bir ilâmın tasdikında temyiz olunan ilâmın verildiği mahkemenin almış olduğu miktarda harca alınır.

Temyiz istidasının reddi halinde dört yüz ve bozulmasında beş yüz kuruş harca alınır.

Sulh mahkemelerine aid işlerde bu harcların yarısı alınır.

Temyiz mahkemesinden icranın geri bırakılmasına dair verilen kararlar beş yüz kuruş harca tâbidir. Sulh mahkemelerine ait işlerde bu kararlar için yüz kuruş harca alınır.

Tashihi karar talebinde bulunanlardan dört yüz kuruş peşin harca alınır.

Tashihi karar arzuhalı reddedilir veya asıl temyiz olunan ilâm tashihi üzerine tasdik veya nakzolunursa yukarıdaki fıkra hükmüne göre harca alınır.

MADDE 45 — İadei muhakeme talebinin reddi halinde maktuan dört yüz kuruş harca alınır.

İstidanın kabulünden sonra verilecek kararlar beş yüz kuruş harca tâbidir.

Dava evvelce reddedilmiş olupta bilâhare hüküm altına alınmışsa binde yirmi harca alınır.

MADDE 51 — Sulh hâkimleri tarafından verilmiş olan ceza kararnameyi duruşma yapılmaksızın katileşirse 50 nci maddede yazılı harcların onda ikisi alınır.

Bir ceza kararname aleyhine yapılan itiraz, dava suçlunun isbatı vücut etmemesi sebebiyle bir karar reddedilmiş bulunursa bütün muhakeme için 50 nci maddede yazılı harcların yarısı

B. E.

MADDE 26 — Adliye encümeninin 26 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 43 — Adliye encümeninin maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 45 — Adliye encümeninin 45 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 51 — Adliye encümeninin 51 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

Hâ.

Ad. E.

53 nci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Temyiz mahkemesince, temyiz istidası reddedilirse maktuan 400 ve temyiz olunan hüküm bozulduğu takdirde maktuan 500 kuruş ve hükmün tasdikı halinde hükmü veren mahkemece kaç kuruş ilâm harcı alınmışsa o miktar harç alınır.

80 nci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

İcra ve iflâs kanunu mucibince alacakların devri için yapılan muamelelerden yüzde bir harc alınır. Bu alacak icra marifetile tahsil olunursa peşin alınan yüzde bir harc alınacak tahsil harcına mahsub edilir.

84 nci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

İflâs zabıt varakasının tanzimi, defter tutulması, kıymet takdiri ve kilitleme ve mühürleme işlerinden yüzer kuruş harc alınır.

100 nci maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Kadastro mahkemelerinde görülen davalarda

alınır.

MADDE 53 — Temyiz mahkemesince temyiz istidası reddedilirse maktuan dört yüz ve temyiz olunan hüküm bozulduğu takdirde maktuan beş yüz kuruş ve hükmün tasdikı halinde hükmü veren mahkemece kaç kuruş ilâm harcı alınmışsa o miktar harc alınır.

MADDE 75 — İcra ve iflâs muamelelerine dair şikâyet hususlarından başka tetkik mercilerile Ticaret mahkemeleri tarafından verilen kararlardan maktuan yüz ve suretlerinden elli kuruş harc alınır.

Tetkik mercilerinin cezaî hükümlerinden 50 nci madde hükmüne göre harc alınır.

Bunlara müteallik temyiz ilâmları da aynı harca tâbidir.

MADDE 80 — İcra ve iflâs kanunu mucibince alacakların devri için yapılan muamelelerden yüzde bir harc alınır. Bu alacak icra marifetile tahsil olunursa peşin alınan yüzde bir harc alınacak tahsil harcına mahsup edilir.

MADDE 84 — İflâs zabıt varakasının tanziminden, defter tutulup kıymet takdirinden ve mühürleme işlerinden yüzer kuruş harc alınır.

MADDE 97 — Bu kanuna göre hukuk ve ceza işlerinde Devlete aid olan ilâm harçları ile ödenmeyen celse harçları ve mahkeme masraflarının alâkalıları tarafından kararın verilmesinden itibaren iki ay içinde ödenmesi mecburidir. Aksi takdirde hükmü vermiş olan mahkeme ve makamların Maliye dairelerine göndereceği müzekkere üzerine tahsili emval kanunu hükümlerine göre bu harçlar kendilerine yükletilmiş olanlardan tahsil olunur.

MADDE 100 — Şûrayı devlete açılacak idarî davalardan bu kanunda yazılı hukuk işlerinden alınan peşin harç ile kaydiye, tebliğ, tezkerre ve ilâm harcı alınır.

B. E.

MADDE 53 — Adliye encümeninin 53 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 75 — Adliye encümeninin 75 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 80 — Adliye encümeninin 80 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 84 — Adliye encümeninin 84 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 97 — Adliye encümeninin 97 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 100 — Adliye encümeninin 100 nci maddesi kaldırılmıştır.

Hü.

da bu kanun hükümleri tatbik olunur.

Ad. E.

Vergi ve resimlere aid bulunan davalar, kıymeti muayyen olmayan davalardan alınacak maktu harca tâbidir.

Memurin muhakematı kanununa göre yapılacak itirazlarla bu itiraz üzerine verilecek kararlardan ceza işlerinden alınacak harçlar alınır.

Askerî mahkemelerin Türk ceza kanunile askeri ceza kanununun 3 nci babının 8 nci fıslına tevfikân hükmettiği cezalarla her hangi bir karara karşı yapılacak itiraz veya kanun yollarına müracaat hallerinde ceza işlerinden alınacak harçlar alınır.

Askerî efraktan hiç bir harc alınmaz.

Askerî ihtisas mahkemelerinde görülen davalar için bu kanunun ceza işlerinde alınacak harçlar alınır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri günlemecinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil ile Adliye, Millî Müdafaa, Maliye ve Dahiliye bakanları memurdur.

2 - XII - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Z. Apaydın</i>	<i>Ş. Kaya</i>
H. V. V.	Mal V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Fuat Agraş</i>	<i>A. Özmen</i>	<i>Ali Afyon</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	
<i>Celâl Bayar</i>	<i>Dr. Refik Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	
Zr. V.			
<i>Muhlis Erkmen</i>			

B. E.

MADDE 2 — Adliye encümeninin 2 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.

MADDE 3 — Adliye encümeninin 3 nci maddesi olduğu gibi onaylanmıştır.